

Eric Clermont

Goud, zilver en brons

Edele metalen in de Bijbel

'U weet dat u niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost bent (...), maar door kostbaar bloed, als van een vlekkeloos en onbesmet lam, het bloed van Christus'.

1 Petrus 1:18-19

Edele metalen in de Bijbel

De Bijbel is Gods Woord, maar het beoogde publiek is niet God, maar wijzelf. Daarom kunnen we verwachten dat het voor het grootste deel duidelijk te begrijpen is, omdat God niet heeft geprobeerd de belangrijke inhoud van de boodschap te verbergen. Tegelijkertijd maakt het goddelijke auteurschap duidelijk dat er diepere waarheden op de bladzijden staan, die onderzoek en meditatie vereisen om begrepen te kunnen worden.

Of we het Woord nu lezen en begrijpen op het eerste gezicht, of erin graven om kostbaarheden te ontdekken, we hebben de Heilige Geest nodig. 'Want wie van de mensen kent het innerlijk van de mens, dan de geest van de mens die in hem is? Zo kent ook niemand het innerlijk van God, dan de Geest van God' (1 Kor. 2:11). Gezien het feit dat er een goddelijke Auteur is, kunnen we erop vertrouwen dat zelfs de fijne puntjes van de Schrift nooit betekenisloos zijn. Wanneer een detail wordt genoemd, heeft God daarmee een bedoeling. We begrijpen misschien niet altijd de betekenis van een woord, maar we moeten niet twijfelen aan de wijsheid van God. Hij vermeldt niets dat niet van belang is.

Soms spreekt de Bijbel in algemene termen, en dan weten we dat ons alles is bekendgemaakt wat we moeten weten. Andere keren worden specifieke details

meegedeeld, waar we goed op moeten letten. Sommige verzen spreken bijvoorbeeld over bomen in het algemeen, en andere over een specifieke soort, zoals een appelboom (Hoogl. 8:5). Sommige verslagen spreken over een overvloed aan vissen, andere vermelden het exacte aantal: de 153 vissen in Johannes 21:11. In diverse gevallen lezen we over koorden of snoeren zonder onderscheid; elders zijn ze meer gedetailleerd, waaronder 'scharlaken' (Joz. 2:21). Er is een reden voor elk detail. Laten we met dit in onze gedachten nu eens kijken naar wat de Bijbel ons vertelt over de edele metalen goud, zilver en brons.

De aard van deze metalen

In het scheppingsverhaal van Genesis 1 lezen we over de oorsprong van wat we om ons heen zien, toen het nog onbezoedeld was door de zonde. God sprak, Hij verdeelde, vormde en plaatste, met als resultaat: licht en duisternis; land en water; zon, maan en sterren; dieren en planten; en de mens. In Genesis 2 plantte God een hof (vs. 8), en daaruit kwam een rivier: 'Een rivier kwam voort uit Eden om de hof te bevochtigen. En vandaar splitste hij zich en vormde vier hoofdstromen. De naam van de eerste rivier is Pison; die is het die rond heel het land van Havila stroomt, waar het goud is' (vs. 10-11).

Onder de vele grondstoffen schiep God in Zijn wijsheid goud en Hij plaatste het waar de mens het kon vinden. Toch maakte Hij het goud zo zeldzaam dat het waardevol was. God zei dat het goud van Havila 'goed' was (vs. 12). We kunnen ons afvragen waarom Hij het aardoppervlak er niet in overvloed mee bedekte. Maar God is niet materialistisch zoals wij. Wij merken ook op dat goud wetenschappelijk gezien slechts 3 protonen¹ verwijderd is van lood, dat op zichzelf geen grote waarde heeft.

De kostbaarheid van goud komt voort uit het feit dat God het zo kostbaar heeft gemaakt. God waardeert het goud alleen vanwege de betekenis die Hij eraan heeft toegekend, en hetzelfde geldt voor zilver, brons of wat dan ook. Wij kijken naar het uiterlijk van de dingen en beperken de kostbaarheid tot hoe aangenaam ze voor ons zijn of hun geldwaarde. Maar dat is niet het enige dat telt.

Toen God een model van de hemelse dingen op aarde wilde maken, gaf Hij Mozes gedetailleerde instructies over de bouw van de tabernakel en elk onderdeel

¹ De atoomstructuur van goud is 79 protonen/elektronen en 118 neutronen.

daarvan. God probeerde Zijn volk niet te overdonderen met dit ontwerp; elk onderdeel had betekenis voor Hem, en daarom kreeg Mozes de opdracht het patroon precies, of zó te volgen (Ex. 25:9). Hij gaf de specifieke details omdat het ontwerp iets uitbeeldde dat alleen Hij kende, en de opstelling zou Hem alleen behagen als het Hem herinnerde aan het belang dat Hij aan elk onderdeel hechtte.

Hetzelfde is van toepassing op de eredienst vandaag de dag. We moeten niet denken dat wij het beste weten hoe wij God kunnen behagen. Menselijke fantasie is hier niet nodig, want Hij heeft ons een model gegeven dat duidelijk belangrijk voor Hem is. Denken wij dat God de perfecte melodieën van een professionele zanger meer waardeert dan de gewone gelovige die zijn of haar stem verheft om God te loven? Is God meer onder de indruk van de muziek van een aanbiddingsband dan van een lied dat vanuit het hart voor Hem wordt gezongen, terwijl iemand een ondergeschikte of zelfs onaangename taak uitvoert?

We moeten elk talent dat God ons heeft gegeven tot Zijn eer gebruiken, maar laten wij onszelf niet wijsmaken dat God de dingen waardeert zoals wij dat doen. Hij verlangt een gewillig hart, en dat brengt ons bij de drie metalen die werden gebruikt bij de bouw van de tabernakel: ‘Neem uit dat wat u hebt, een heffer voor de HEERE. Ieder die gewillig van hart is, moet het brengen als heffer voor de HEERE: goud, zilver en koper’ (Ex. 35:5).

Goud

Goud is door de hele geschiedenis heen als waardevol en kostbaar beschouwd. Dit komt deels door zijn zeldzaamheid en ongetwijfeld door zijn glans. Maar net als de felbegeerde gouden medaille bij de Olympische Spelen of een gouden ring als huwelijksgeschenk, is het voorwerp zelf vaak niet zo belangrijk als de omstandigheden waaronder het werd verkregen.

Goud is een opmerkelijk element. Het is een van de minst reactieve metalen en is bestand tegen vrijwel alle zuurtesten die andere metalen, zoals zilver en koper, aantasten. Goud wordt meestal niet aangetast, waardoor we goud kunnen zuiveren door ons te ontdoen van al het andere. Job zag hierin een praktische aanwijzing voor hoe God ons leven kan testen om te zien wat echt van waarde is: ‘Maar Hij weet de weg die ik ga; wanneer Hij mij beproefd heeft, zal ik tevoorschijn komen als goud’ (Job 23:10).

Goud is ook uiterst kneedbaar, oftewel flexibel – meer dan enig ander metaal. Een enkele gram kan worden geslagen tot een dunne plaat van 1 vierkante meter, en

er kunnen strengen worden gemaakt zo dun als een enkel atoom in dikte.² Zo kon goud worden geweven in de kleding van de priesters (Ex. 28:5-8), en kon het worden gevormd tot een kandelaar met versieringen (25:31).

Goud was een van de geschenken die aan het Kind Jezus werden gebracht (Matt. 2:11). Het werd gebruikt voor bijna alle voorwerpen die binnen de tabernakel stonden (Ex. 35-38), in de tempel van Salomo (1 Kon. 6), en in het Nieuwe Jeruzalem (Openb. 21:18-21). Het spreekt van goddelijke heerlijkheid en goddelijke gerechtigheid. A.J. Pollock (1864-1957) verduidelijkte dit door te zeggen: 'Goud is typerend voor goddelijke heerlijkheid wanneer het betrekking heeft op Christus; voor goddelijke gerechtigheid wanneer het gezien wordt in relatie tot mensen. In Exodus is goud altijd 'zuiver goud', wanneer het Gods heerlijkheid typeert.'³

In de tabernakel werd goud vaak gecombineerd met hout. Het hout van de ark van het verbond was van binnen en van buiten met goud bedekt. Het goud spreekt van Christus' goddelijkheid, en het hout van Zijn mensheid. God is verheugd dat Hij aan Christus wordt herinnerd als Hij het goud ziet. Nogmaals, het goud zelf is voor God niets anders dan dat waaraan het Hem doet denken. In Mattheüs 23:17 bevestigt Christus dit: 'Dwazen en blinden! Want wat is groter, het goud of de tempel die het goud heiligt?' Daarom, als je leest over goud, of het ziet, denk dan aan Christus, de Zoon van God en Zijn goddelijke glorie!

Zilver

'Zilver wordt meestal geproduceerd als bijproduct van koper, goud en andere metalen'. Het is afhankelijk van uw Bijbelvertaling, maar u realiseert zich misschien niet hoe vaak zilver wordt genoemd.⁴

Een manier om de betekenis ervan te begrijpen is het gebruik ervan te zien in Exodus 30:16, waar de term voor 'geld' hetzelfde is als 'zilver'. We lezen daar: 'U moet het geld ter verzoening van de Israëlieten nemen en het bestemmen voor de

² Wikipedia (<https://en.wikipedia.org/wiki/Gold>); overgenomen op 13 september 2021.

³ De typologische betekenis van de Tabernakel. A.J. Pollock. Overgenomen van <https://www.stempublishing.com/authors/pollock/Tabernacle.html>, op 13 september 2021.

⁴ Wikipedia (<https://en.wikipedia.org/wiki/Silver>); overgenomen op 13 september 2021.

dienst van de tent van ontmoeting. Het moet een herinnering voor de Israëlieten zijn voor het aangezicht van de HEERE, om voor uw leven verzoening te doen.’ Het zoengeld of losgeld was het bedrag dat elke man van 20 jaar of ouder voor zichzelf moest betalen. Wat was die prijs? Het was een halve sjekel zilver. Het maakte niet uit hoe rijk of hoe arm je was, het bedrag was hetzelfde (vs. 15). De halve sjekel wordt vele malen in de Schrift genoemd, en de Heer Zelf betaalde dit geld ook samen met Petrus met behulp van de munt uit de bek van de vis (Matt. 17:27; zie Ex. 30:12-13).

Zilver spreekt van de prijs van de verlossing. Gods kijk op de verlossing hangt niet samen met iemands sociale status, rijkdom of iets dergelijks. De prijs staat altijd in verband met Gods gerechtigheid en het noodzakelijke oordeel. Het zilver wordt gezien als verbonden met het goud. Zoals de planken van de tabernakel zelf bedekt waren met goud en op twee zilveren voetstukken stonden (Ex. 36:20-30). Het wordt ook gezien als verbonden met het brons, doordat de haken en de verbindingsstukken van zilver aan de koperen pilaren van de voorhof hingen (Ex. 38:10-20). U zult merken dat de voorwerpen in de tabernakel die op God zijn gericht van *goud* waren, en de voorwerpen die op de mens zijn gericht van brons of koper. Het zilver wordt met beide elementen in verbinding gebracht.

Laten we niet denken dat wij onze verlossing zelf kunnen betalen (Ps. 49:8), want het ging niet om het zilver zelf, maar het sprak van de oneindige prijs die voor ons moest worden betaald. De mens zou de Heer verkopen voor dertig zilverstukken (Matt. 26:15). Maar de waarde die God aan onze verlossing toekende, was het kostbare bloed van Christus: ‘U bent niet verlost door vergankelijke dingen, zilver of goud (...), maar door kostbaar bloed, als van een vlekkeloos en onbesmet lam, het bloed van Christus’ (1 Petr. 1:18-19).

Als u met de kinderen Israëls uit Egypte naar het Beloofde Land reisde en u naar de toppen van de pilaren in de voorhof keek, dan zou u zilver zien. Dat betekent: de verlossing is niet iets wat wij hebben gerealiseerd; het kwam van God, van boven. De weinigen die het heilige achter het eerste gordijn konden betreden, zagen ook het zilver op de voetstukken van de met goud bedekte planken: de basis voor Zijn omgang met ons als gelovigen is gegrond op het volbrachte werk van Christus, Die Zijn kostbaar bloed vergoot om ons te verlossen.

Brons of koper

Brons is een algemene term die gebruikt wordt om te verwijzen naar koper en zijn legeringen; dit geldt evenzeer in de Bijbel als vandaag de dag. Technisch gesproken

kunnen we zeggen dat brons meestal verwijst naar een legering of mengsel van koper en tin, of zelfs aluminium en koper. Messing of geelkoper is een mengsel van koper en zink.

Koper, een zacht metaal, wordt tegenwoordig veel gebruikt omdat het goed elektriciteit kan geleiden. Er is veel koper in de aarde. Hoewel geschat wordt dat meer dan de helft van het koper dat ooit gedolven is, in de laatste 25 jaar is gewonnen, hebben we bij het huidige hoge winningstempo genoeg voor enkele miljoenen jaren.⁵

De Bijbel verwijst naar koper of brons als een goedkope geldeenheid (vgl. Matt. 10:29), maar we zien ook dat het gebruikt werd om bijv. wapenrustingen te maken (1 Sam. 17:5-6; 1 Kon. 14:27). Op aanwijzing van God Zelf maakte Mozes in de woestijn een koperen slang van dit materiaal (Num. 21:9). Wat de tabernakel betreft: de pilaren van de voorhof, het koperen altaar en het wasvat waren allemaal hiervan gemaakt.

De hittebestendigheid ervan is één van de voornaamste eigenschappen waarom het voor het koperen altaar werd gebruikt, en dit kan ons helpen de betekenis ervan te begrijpen. Denk ook aan de 'vurige' slang (Num. 21:8 NBG), waar God hetzelfde woord als 'seraf' gebruikt – dat dus is afgeleid van de engelenwezens in Gods heilige tegenwoordigheid (Jes. 6:2, 6).

Door deze voorbeelden met elkaar te combineren krijgen we de betekenis van het materiaal te zien. Koper en zijn verschillende legeringen van messing en brons spreken van het goddelijke oordeel of de macht om te oordelen, en speciaal van Christus' vermogen om ten behoeve van ons het oordeel te dragen. Zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogde, zo moest ook de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat ieder die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft (Joh. 3:14-15).

De les in het kort

Hier is dus de schoonheid van wat wij in deze drie metalen hebben gezien: zij vormen een getuigenis van de evangelieboodschap in haar eenvoud.

- *Goud* spreekt van Gods glorie – de heilige en rechtvaardige standaard die geldt voor de gemeenschap met Hem, maar die wij niet kunnen bereiken.

⁵ Wikipedia (<https://en.wikipedia.org/wiki/Copper>); overgenomen op 13 september 2021.

- *Zilver* spreekt van de prijs die moest worden betaald om ons tot God te brengen – maar de ernstige realiteit hiervan betekende dat de zonde moest worden *geoordeeld*.
- *Brons* spreekt van dit goddelijke gericht dat Christus onderging ten behoeve van ons.

Dus als u leest over deze kostbare metalen, bedenk dan wat God in deze materialen ziet: Christus en Zijn verlossingswerk!

Voordat we eindigen

Fijn koper is onderscheiden van brons of gewoon messing. De oudtestamentische versie van deze uitdrukking is *gepolijst koper*, en de nadruk ligt op de bewerking. Het koper heeft wel de nadruk, maar er wordt een unieke polijsting op toegepast waardoor het gaat glanzen. Daniël 10:6 zegt: ‘Zijn lichaam was als turkoois, Zijn gezicht als het uiterlijk van de bliksem, Zijn ogen als vuurfakkels, Zijn armen en Zijn voeten als de glans van gepolijst koper en het geluid van Zijn woorden als het geluid van een menigte’ (vgl. ook Ezech. 1:7).

De vertaling in het Nieuwe Testament is moeilijk omdat het meer spreekt over het uiterlijk dan over de samenstelling. Het woord betekent ‘witheid’ of ‘glans’. De meesten beschrijven het als een legering van mogelijk alle drie: goud, zilver en koper. Het wordt alleen gebruikt om Christus te beschrijven, en specifiek Zijn voeten: ‘Zijn voeten aan blinkend koper gelijk, als gloeiden zij in een oven, en Zijn stem als een gedruis van vele wateren’ (Openb. 1:15, zie 2:18).

We hebben dus in deze term, die alle drie de metalen omvat, de boodschap van het evangelie weer voorgesteld. God is heilig en rechtvaardig (goud) en Hij moet de ongerechtigheid oordelen (koper), maar Hij heeft voorzien in een weg om de prijs te betalen (zilver). Hoe kostbaar is dat!

Bron: Grace & Truth Magazine

